

Sygn. akt I C 81/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Przemysław Majkowski

Protokolant : sekr. Joanna Wołczyńska-Kalus

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2015 r. w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prokuraturze Rejonowej w P., Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w P.

o odszkodowanie

1. odrzuca pozew w części dotyczącej żądań opisanych szczegółowo w punkcie 2 i 3 pozwu do kwoty 1 600 000 (jeden milion sześćset tysięcy) złotych;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. zasądza od powoda R. K. na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7 200 (siedem tysięcy dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 81/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 marca 2015 r. (data wpływu) powód R. K. wystąpił przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w P.i Prokuraturze Rejonowej w P.z żądaniem zapłaty kwoty 2.500.000,00 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia.

Powód wskazał, że dochodzonego pozwem roszczenia żąda za:

- 1) dokonanie zbrodni komunistycznych w 1977 r. przez Sąd Rejonowy w P.na polecenie Prokuratury Rejonowej w P.bez udowodnienia winy poprzez wydanie wyroku skazującego powoda na okres 2 lat pozbawienia wolności oraz 20.000,00 zł grzywny,
- 2) działania Służby Bezpieczeństwa podejmowane w okresie stanu wojennego polegające na zmuszaniu szantażem Powoda do podjęcia współpracy, co miało spowodować odejście przez powoda z pracy,
- 3) działania Prokuratury Rejonowej w P.w dniu 15 listopada 1985 r. skutkujące zlikwidowaniem działalności gospodarczej powoda na terenie gminy P. w miejscowości K..

Jako podstawę prawną roszczenia powód wskazał art. 417 kc i art. 77 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, (dowód: pozew k. 3-4).

W odpowiedzi na pozew strona pozwana Skarb Państwa reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniosła o odrzucenie pozwu w zakresie zasądzenia kwoty 1.600.00 zł wywodzonego ze zdarzeń wskazanych w punkcie 2 i 3 pozwu oraz o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie, ewentualnie w razie nieuwzględnienia powyższego wniosku o oddalenie powództwa w całości. Strona pozwana w każdym ze wskazanych przypadków wniosła również o zasądzenie od powoda na rzecz Skarbu Państwa-Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, (dowód: odpowiedź na pozew k. 25-31).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W pozwie z dnia 17.11.2008r. kierowanym do Sądu Rejonowego w P.sprecyzowanym w dniu 12.12.2008r. powód R. K. wniósł o zasądzenie mu kwoty 1.600.000 zł tytułem odszkodowania za szkody wyrządzone mu przez funkcjonariuszy resortu sprawiedliwości. Powód swoje szkody łączył z wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 28 grudnia 1981r. w sprawie I C 66/78, wyrokiem Sądu Pracy W P. wydanym w sprawie IV P 183/07 oraz orzeczeniem w sprawie II Ko 442/04 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim. Jako pozwane jednostki Skarbu Państwa powód wskazał Sąd Okręgowy w P., Sąd Rejonowy w P.oraz Prokuratorę Rejonową w P.. Postanowieniem dnia 29.01.2009r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim stwierdził swoją niewłaściwość sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim. Działająca w imieniu pozwanego Skarbu Państwa Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniosła o oddalenie powództwa, (dowód: kserokopia wyroku SO w Piotrkowie Trybunalskim wraz z uzasadnieniem w sprawie I C 416/09 k. 39-50).

Wyrokiem z dnia 01 marca 2011 r. w sprawie I C 416/09 Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny po rozpoznaniu sprawy z powództwa R. K. przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu w P., Skarbowi Państwa-Sądowi Okręgowemu wP., Skarbowi Państwa-Prokuratorze Rejonowej w P. zastępowanym przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa o odszkodowanie oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, (dowód: kserokopia wyroku SO w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie I C 416/09 k. 39).

Wyrokiem z dnia 04 sierpnia 2011 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie I ACa 483/11 z powództwa R. K. przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu w P., Skarbowi Państwa-Sądowi Okręgowemu w P., Skarbowi Państwa-Prokuratorze Rejonowej w P.zastępowanym przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa o odszkodowanie na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 01 marca 2011 r. w sprawie I C 416/09 oddalił apelację i nie obciążył powoda R. K. obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne na rzecz Skarbu Państwa zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, (dowód: kserokopia wyroku SA w Łodzi w sprawie I ACa 483/11 k. 53-54).

Pozwem z dnia 20 marca 2015 r. (data wpływu) powód R. K. wystąpił ponownie przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim i Prokuratorze Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim z żądaniem zapłaty kwoty 2.500.000,00 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia.

Powód wskazał, że dochodzonego pozwem roszczenia żąda za:

1. dokonanie zbrodni komunistycznych w 1977 r. przez Sąd Rejonowy w P. na polecenie Prokuratorii Rejonowej w P. bez udowodnienia winy poprzez wydanie wyroku skazującego powoda na okres 2 lat pozbawienia wolności oraz 20.000,00 zł grzywny,
2. działania Służby Bezpieczeństwa podejmowane w okresie stanu wojennego polegające na zmuszaniu szantażem Powoda do podjęcia współpracy, co miało spowodować odejście przez powoda z pracy,
3. działania Prokuratorii Rejonowej w P. w dniu 15 listopada 1985 r. skutkujące zlikwidowaniem działalności gospodarczej powoda na terenie gminy P. w miejscowości K..

Jako podstawę prawną roszczenia powód wskazał art. 417 kc i art. 77 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, (dowód: pozew k. 3-4).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne i jako takie zasługiwało na oddalenie.

Zgodnie z treścią iż w myśl art. 199 § 1 pkt. 2 k.p.c. Sąd odrzuci pozew jeżeli sprawa została już prawomocnie osądzona. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntował się pogląd, zgodnie z którym tożsamość przedmiotu uprzedniego orzeczenia oraz kolejnego powództwa, wykluczająca możliwość jego merytorycznej oceny i uzasadniająca odrzucenie pozwu, zachodzi w przypadku jednakowej podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia oraz ponownego żądania powoda, przy czym przesłanki te muszą wystąpić kumulatywnie (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 1971 r., sygn. akt II CZ 59/71, OSNCP 1971, Nr 12, poz. 226, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2011 r., sygn. akt III UK 196/10, OSNP 2012, nr 17-18, poz. 222).

Roszczenie powoda dochodzone w niniejszym postępowaniu, wywodzone ze zdarzeń opisanych w punkcie 2 i 3 pozwu jest tożsame z roszczeniem powoda prawomocnie osądzonym przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie o sygn. akt I C 416/09, a następnie Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie o sygn. akt I ACa 483/11. Mianowicie w pozwie, który zainicjował postępowanie przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim o sygnaturze akt I C 416/09 powód wywodził roszczenie między innymi z działań, jakich mieli się dopuścić wobec niego funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa podczas stanu wojennego, a które miały polegać na zmuszaniu go do podjęcia współpracy z organami bezpieczeństwa, jak również z działań Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim, które doprowadziły do likwidacji prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej. Te same zdarzenia powód powołał w pozwie inicjującym niniejsze postępowanie (punkt 2 i 3 petitum pozwu), co skutkuje istnieniem tożsamości podstawy faktycznej roszczeń.

W zakresie wyżej wymienionych roszczeń istnieje także tożsamość podstawy prawnej orzeczenia. Powód w niniejszym postępowaniu roszczenie swoje opiera o art. 417 kc i art. 77 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z uzasadnień wyroków Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 1 marca 2011 r. i Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 4 sierpnia 2011 r. wynika, iż rozpoznając sprawę powoda w odniesieniu do żądań podniesionych także w niniejszym postępowaniu zastosowały one normy regulujące odpowiedzialność cywilną Skarbu Państwa z tytułu czynów niedozwolonych popełnionych przez funkcjonariuszy publicznych obowiązujące w czasie działań tych funkcjonariuszy. Nie ma wątpliwości, iż w niniejszym postępowaniu znajdzie zastosowanie ta sama podstawa prawna. Oba wskazane wyżej postępowania łączy także tożsamość podmiotowa. W obu postępowaniach po stronie powodowej występował R. K., a po stronie pozwanej Skarb Państwa. W niniejszym postępowaniu jednostkami organizacyjnymi Skarbu Państwa, z którymi powód łączy dochodzone roszczenie są Prokuratura Rejonowa w P. i Sąd Rejonowy w P., zaś w postępowaniu rozpoznanym przez Sąd Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim i Sąd Apelacyjny w Łodzi, Skarb Państwa reprezentowany był przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim oraz Prokuraturę Rejonową w Piotrkowie Trybunalskim, przy czym reprezentacja Skarbu Państwa również przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim uzasadniona była szerszym zakresem podstawy faktycznej żądań powoda w sprawie o sygn. akt I C 416/09. Powód w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim o sygnaturze akt I C 416/09 dochodził w związku z wyżej opisywanymi zdarzeniami zapłaty kwoty 1.600.000 zł i w tym zakresie występuje stan *res iudicata*, co, w ocenie Sądu Okręgowego w Sieradzu, powoduje konieczność odrzucenia pozwu. Podkreślić należy, że powód ma świadomość tego, że ponownie wystąpił z takim samym pozvem przeciwko tym samym pozwany, ale uważa, że tak pozwala mu Konstytucja bowiem przy pierwszym rozpoznaniu sprawy nie było kasacji.

W zakresie żądań ponad wskazaną kwotę 1.600.000 zł podnieść należy, że w myśl ugruntowanego stanowiska orzecznictwa prawomocny wyrok oddalający powództwo o zasądzenie części roszczenia ma moc wiążącą w sprawie, w której powód dochodzi pozostałej jego części w sytuacji, gdy jest ono oparte na tych samych okolicznościach faktycznych (zobacz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006r., IV CSK 89/05, Legalis nr 74988). W związku

z powyższym mimo, że co do roszczenia o zapłatę kwoty 900.000 zł (różnica między roszczeniem zgłoszonym w niniejszej sprawie, a roszczeniem zgłoszonym w sprawie I C 416/09 Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim dochodzonym w związku z opisanymi wyżej zdarzeniami) w związku ze zdarzeniami wskazanymi w punktach 2 i 3 petitum pozwu nie występuje stan powagi rzeczy osądzonej, to jednak prawomocny wyrok wiąże Sąd orzekający w ten sposób, że nie może on w niezmienionych okolicznościach orzec odmiennie o zasadzie odpowiedzialności pozwanego. W tym miejscu podkreślić należy, że Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w wyroku wydanym w sprawie IC 416/09 uznał brak podstaw do przypisania pozwanemu odpowiedzialności w związku z opisanymi wyżej działaniami, których mieliby się dopuścić funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa i Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim, a ocenę Sądu Okręgowego podzielił Sąd Apelacyjny w Łodzi w postępowaniu o sygnaturze akt I ACa 483/11. Taka ocena dokonana przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie, ze wskazanych wyżej powodów, wiąże Sąd orzekający w niniejszej sprawie i przesądza o konieczności oddalenia w pozostałym zakresie.

Mając na uwadze powyższe, stosownie do wyrażonej w treści art. 98 k.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu, Sąd na podstawie wskazanego przepisu oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz.U. nr 169 poz. 1417 ze zm.) zasądził od powoda na rzecz Prokuraturii zwrot kosztów procesu w kwocie 7.200 złotych wyliczonych stosownie do treści § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 461).